

אפשר ואולי רצוי גם בלי..

עופר קרול

oferk383@netvision.net.il

כולנו עם הפנים לארצות הברית של אמריקה. הרפת האמריקאית המודרנית זו רפת גדולה שמתחילה ב-1000 פרות ליחידה וממשיכה עד ל-5000, 7000 ואף יותר. ברפת הגדולה ששייכת לאיכרים עתירי הון ועובדים בה פועלים דלי שכר אין משמעות כלכלית גדולה לפרה הבודדת. נכון, יתכן ואני עושה הכללות אבל זהו הכוון המרכזי

וסנכרון אבל יותר נכון ויותר אחראי כי אנחנו יצרני מזון לאדם ואת זה רצוי שנזכור תמיד.

ומעניין לעניין, מדווחים לנו משקים רבים על בעיה בשיעור שומן החלב בקיץ 2014. בדקתי. השנה שעורי דופן התא בחיטה (תחמיץ וחציר) במרבית אזורי הארץ נמוכים משמעותית מהמקובל. אם לדוגמה בשנים "רגילות" שיעור דופן התא נע בין 56 ל-60% השנה הוא פחות מ-50 ואילו ראיתי תוצאות שמתקרבות ל-40%. המשמעות דופן תא שנעלותו נמוכה משמעותית. פגשתי גם כמה "צדיקים" שהשקו בחורף וקצרו בתחילת/אמצע מילוי גרעין וראה זה פלא, דופן התא בחומר היבש כ-58 ושומן החלב כ-3.8%. קיים, אפשרי והכול בידנו.

לאותו עניין הובא השנה לארץ ע"י מספר קבלנים שולחן קציר לתיירס SHREDLEG שמאפשר ריסוק עד דק של הגרעין ושמירה על החלק הווגטיבי באורך של כ-25-27 מ"מ. מתקבל תחמיץ שחלק הגרעין שבו נעכל כאילו היה מזון מרוכז ואילו החלק האחר הפך מזון גס שאינו נופל בגסותו של תחמיץ החיטה ועם נעילות טובה יותר. (בטכנולוגיה החדשה נוכל לקצור בהצלחה צמחים ששיעור החומר היבש שלהם הוא כ-34-35% ולא נאלץ להמתין ל-38-40% רק כדי שניתן יהיה לרסק מעט את הגרעינים. יש לנו כלי ממשק שכול מה שצריך הוא להשתמש בהם ולא נזדקק לאותם תוספים שהוזכרו למעלה כי לא לנו הם. ■

רפת של 36,000 ראשי בקר באריזונה

מרבית הרפת באמריקה אין אמצעי זיהוי פרטניים, כמעט כל ההזרעות מתבצעות לאחר סנכרון (הזרקה הורמונים למי שלא יודע). במקביל מתקיים תהליך של מתן מוננסין בתקופת המעבר (אנטיביוטיקה לאלו שאינם יודעים) כדי לשנות את יחסי התסיסה בכרס ולהפחית בקטוזיס ותחלואה מטבולית.

אמריקה, אחת הארצות היחידות שמתירה שימוש ב-BST (הורמון הגדילה) להשפעה על קצב חילוף החומרים ולעלייה בתנובת החלב.

יש גם דברים יפים באמריקה ושווה לנסוע ולטייל אבל צריך לדעת לסנן כי לא הכול טוב ונכון באמריקה.

מוננסין נמצא בשנים האחרונות גם בצורה של בולוס כדומה למבנה של המגנט בו אנחנו משתמשים כנגד גופי זרים. נוח בשימוש ואפילו עונה על המצופה בטווח הקצר. שאלתי את עצמי ועניתי. לא רוצה. אני לא רוצה כי יש בידנו כלי ממשק שאמנם מצריכים רמת רפתנות מעט טובה מהממוצע שנותנים לנו תוצאה לא פחות טובה גם בלי הבולוס הנ"ל שאנשים טובים מנסים לקדם את השימוש בו במקומותינו.

אומרים לי, נשתמש בזה רק בפרות שמגיעות שמנות ליובש. תמהני למה מגיעות פרות שמנות ליובש? נקיים משטר יובש תקין, נתחיל להזריע בזמן וע"י כך ננמנע מתחלובות ארוכות וראה זה פלא, יפחת מספר הפרות שמתייבשות שמנות.

התוצאה שתקבל תהיה צמצום התחלואה בהמלטה והקטוזיס תוך שיפור בפוריות מבלי להזדקק לסנכרון ואפילו לא ל-PG מזדמן.

בעבודות רבות נמצאה הוכחה חד משמעית שניתן כבר ב-20-10 ימי חליבה ראשונים לזהות את ביטוי פוטנציאל הייצור לתחלובה העוקבת. הצעת עבר ואני חוזר גם כאן. נמיין את הפרות אחרי התחלובה לפי הגיל ורמת הייצור בימים אלו ונעביר את שליש הפרות התחתון לממשק הזנה שונה ו"נמוך" יותר לכל משך התחלובה. בחלב לא ניזוק, המוצקים יעלו והפרות האלו שבאופן טבעי נוטות לייצר פחות חלב ולהפנות את המזון להשמנה תגענה ליובש במצב גופני תקין.

שילוב ממשק יובש (קצר 50 יום בממוצע) יחד עם הקדמת ההזרעה הראשונה וממשק קבוצות כמתואר למעלה, קצת יותר קשה ממתן מוננסין

